
Kontrreformacja w Polsce

Kontrreformacja w Polsce

Kontrreformacja miała na celu wzmocnienie Kościoła, pojęcie to funkcjonuje również, jako walka Kościoła katolickiego z reformacją, istniejącą od połowy XVI wieku do połowy XVIII wieku. Kontrreformacja miała na celu wzmocnienie pozycji kościoła, przeprowadzenie szeregu reform w kościele, odzyskanie wpływów w tych państwach, w których pojawiła się reformacja. Za główny cel i zakres działania kontrreformacji zostało przyjęte według uchwał soboru trydenckiego, obradującego w latach 1545 - 1563, również rozpoczęcie działalności Zakonu jezuitów, wprowadzenie Indeksu ksiąg zakazanych (znalazło się tutaj chociażby dzieło M. Kopernika „ O obrotach sfer niebieskich”), wprowadzono instytucję Inkwizycji, czyli instytucji zajmującej się zwalczaniem herezji w kościele.

Kontrreformacja w Polsce rozwijała się dosyć szybko. Polska była jednym z pierwszych państw, które przyjęły uchwały soboru w Trydencie (pierwsza była Turcja). Uchwały te zostały przyjęte przez Zygmunta Augusta w 1565 roku. Wprowadzenie zasad soboru oznaczało, że państwo polskie ma silne wpływy katolicyzmu oraz, że zależy mu na silnej pozycji kościoła w państwie. Kolejnym etapem kontrreformacji w Polsce było sprowadzenie do Polski, a dokładnie do Braniewa, zakonu jezuitów. Zostali oni sprowadzeni w 1564 roku przez Stanisława Hozjusza. Ich działalność na ziemiach polskich była prowadzona na szeroką skalę. Swoimi wpływami objęli oni całe terytorium państwa, a długość ich pobytu datuje się aż do końca XIX wieku. Prowadzili szeroko pojętą działalność edukacyjną: zakładali szkoły, kształcili młodzież, dzieci, ludzi dorosłych, podnosili poziom moralny wśród duchowieństwa, prowadzili rekolekcje, organizowali pielgrzymki do miejsc świętych, których celem było zjednoczenie miejscowej ludności, budowali klasztory, zakony, domy rekolekcyjne. Działalność jezuitów była nie tylko skierowana na aspekt naukowy i edukacyjny, starali się oni również promować i uczyć ludność podstawowych zasad zachowania się, miłości do drugiego człowieka, prowadzili również działalność zdrowotną, higieniczną, rzemieślniczą i wiele innych.

Reformacja i kontrreformacja w Polsce miała swoje pozytywne i negatywne aspekty. Do pozytywnych aspektów zaliczyć należy niewątpliwie: brak wojen religijnych w państwie, tolerancję religijną, możliwość życia i mieszkania na terytorium państwa polskiego przez przedstawicieli innej narodowości. Do negatywnych aspektów reformacji i kontrreformacji w Polsce możemy zaliczyć natomiast: brak jednego przywódcy, krótkotrwały okres rozwoju reformacji i kontrreformacji. Po rozpoczęciu rządów przez Zygmunta III Wazę częściowo zrezygnowano z tolerancji religijnej i część wyznawców innych religii musiało opuścić Polskę.